

สหรัฐฯ ปิดธนาคาร Silicon Valley Bank ... โอกาสเกิด Domino Effect อยู่ในวงจำกัด

สถานการณ์ : เมื่อวันที่ 10 มี.ค. 2566 US Federal Deposit Insurance Corporation (FDIC) เข้าควบคุมและดูแลเงินฝากของ Silicon Valley Bank (SVB) หลังเกิดกระแสความตื่นตระหนกและมีการเร่งถอนเงินออกจาก SVB กว่า 42 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ภายในวันเดียว (Bank Run) เนื่องจากลูกค้าและนักลงทุนเกิดความไม่เชื่อมั่นหลังจาก SVB เกิดปัญหาขาดสภาพคล่องและไม่สามารถเพิ่มทุนวงเงิน 2.25 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ได้ตามแผน ล่าสุดทางการสหรัฐฯ ออกมาตรการเพื่อช่วยคุ้มครองเงินฝากและประกาศอัดฉีดเงิน 25 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แก่ระบบธนาคาร

Silicon Valley Bank (SVB) คือใคร

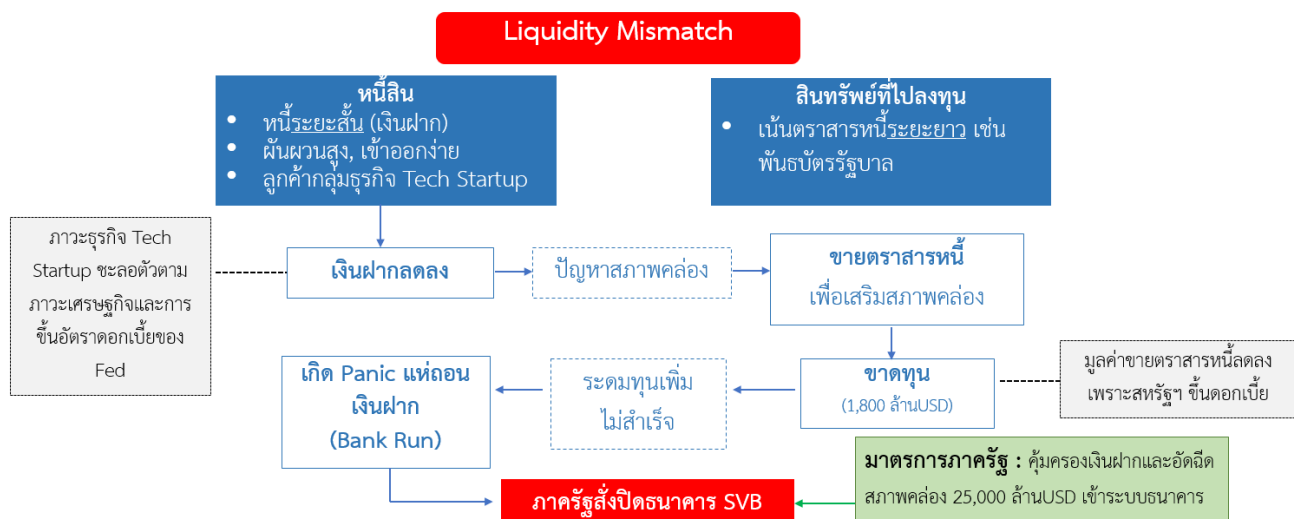
- ธนาคารพาณิชย์อันดับ 16 ของสหรัฐฯ มีสินทรัพย์มูลค่า 209 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ณ สิ้นปี 2565 คิดเป็นสัดส่วน 1% ของมูลค่าสินทรัพย์ทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์สหรัฐฯ
- เน้นลูกค้ากลุ่ม Tech Startup ทั้งรับเงินฝากจากธุรกิจ Tech Startup และการปล่อยกู้ให้ธุรกิจ Tech Startup โดย Headquarters อยู่ที่รัฐแคลิฟอร์เนีย
- SVB เป็นธนาคารรายใหญ่ที่สุดในสหรัฐฯ ที่ถูกปิดกิจการนับตั้งแต่วิกฤตการเงินสหรัฐฯ ปี 2551 และนับเป็นกรณีใหญ่ที่สุดอันดับ 2 ในประวัติศาสตร์ของสหรัฐฯ รองจากกรณี Washington Mutual Bank

อันดับธนาคารของสหรัฐฯ ตามขนาดสินทรัพย์

อันดับ	ธนาคาร	สินทรัพย์ Bil.USD
1	JPMorgan Chase	3,202
2	Bank of America	2,419
3	Citibank	1,767
4	Wells Fargo Bank	1,718
5	U.S. Bank	585
⋮	⋮	⋮
16	Silicon Valley Bank	209

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ สิ้นปี 2565
ที่มา : www.federalreserve.gov

สาเหตุของปัญหาขาดสภาพคล่องของ SVB



• Liquidity Mismatch

- **ด้านหนี้สิน :** โดยเฉพาะเงินฝาก มีลักษณะเป็นเงินฝากระยะสั้นและผันผวนสูง เนื่องจากฐานลูกค้ามาจากภาคธุรกิจ (Tech Startup) มากกว่าลูกค้ารายย่อย (สัดส่วนเงินฝากลูกค้ารายย่อยเพียง 10%) ซึ่งลักษณะของเงินฝากลูกค้ากลุ่มธุรกิจจะเป็นการพักเงินไว้ระยะสั้น มีการเข้า-ออกเงินรวดเร็ว เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินธุรกิจ

- **ด้านสินทรัพย์** : SVB นำเงินส่วนใหญ่ไปลงทุนในตราสารหนี้ระยะยาว เช่น พันธบัตร เนื่องจากพอร์ตสินเชื่อย้ายตัวไม่ทันฐานเงินฝากที่เติบโตสูงเป็นกว่า 4 เท่า โดยฐานเงินฝากเพิ่มขึ้นจาก 44 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2560 เป็น 189 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2564

- **สถานการณ์ก่อนเกิดภาวะ Bank Run**

- **เงินฝากของ SVB มีแนวโน้มลดลงอยู่แล้ว** โดยลดลงราว 9% ในปี 2565 เนื่องจาก Tech Startup ของสหรัฐฯ ต้องถอนเงินออกจาก SVB มาใช้ดำเนินธุรกิจในภาวะที่เศรษฐกิจสหรัฐฯ ชะลอตัว และ Fed ยังขึ้นดอกเบี้ยอย่างรวดเร็ว ทำให้ Tech Startup ซึ่งเป็นกลุ่มลูกค้าหลัก ระดมทุนได้ยากขึ้น เงินฝากที่เข้ามาใน SVB จึงเริ่มลดลง จนเกิดปัญหา SVB ขาดสภาพคล่องและต้องทยอยขายตราสารหนี้
- **SVB ประสบภาวะขาดทุนจากการขายตราสารหนี้** เช่น พันธบัตรรัฐบาล และ Mortgage-backed Securities ซึ่ง SVB ลงทุนไว้มากกว่าครึ่งหนึ่งของสินทรัพย์ทั้งหมด โดยนโยบายขึ้นดอกเบี้ยของ Fed ทำให้ตราสารหนี้ที่ SVB ถือครองมีมูลค่าลดลง ล่าสุดเมื่อวันที่ 8 มี.ค. 2566 SVB ประกาศผลขาดทุนราว 1.8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ จากการขายพันธบัตรและตราสารหนี้มูลค่า 21 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
- **SBV ประกาศแผนเพิ่มทุนวงเงิน 2.25 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ แต่ไม่ประสบความสำเร็จ**



ณ สิ้นปี 2565 ราคาตราสารหนี้ที่ลดลงส่งผลให้ธนาคารในสหรัฐฯ มีความเสี่ยงขาดทุนจากการถือตราสารหนี้เพื่อการลงทุน (Unrealized Loss) สูงถึง 620 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา : Federal Deposit Insurance Corporation (FDIC)

- **ภาวะ Bank Run**

- หลังตลาดทราบข่าวความล้มเหลวในการประกาศเพิ่มทุน ส่งผลให้ผู้ฝากเงินแห่ถอนเงินออกจาก SBV และทำให้หุ้น SBV ลดลงกว่า 60%
- Federal Deposit Insurance Corporation (FDIC) ซึ่งเป็นหน่วยงานประกันเงินฝากของรัฐบาลสหรัฐฯ เข้ามาดูแลจัดการสินทรัพย์ที่เหลืออยู่ของ SVB หลังจาก California Department of Financial Protection and Innovation (DFPI) ประกาศปิดกิจการ SVB

มาตรการของสหรัฐฯ ในการแก้ไขปัญหา

- เมื่อวันที่ 12 มี.ค. 2566 สหรัฐฯ ประกาศปิดกิจการ Signature Bank อีกราย หลังพบว่ามีปัญหาในลักษณะเดียวกัน โดย Signature Bank เป็นธนาคารที่เน้นลูกค้ากลุ่ม Cryptocurrency
- สหรัฐฯ ออกมาตรการเพื่อช่วยคุ้มครองเงินฝากของทั้ง SVB และ Signature Bank โดยประกาศว่าลูกค้าของทั้งสองธนาคารสามารถเข้าถึงเงินฝากของตนทั้งหมดได้ภายในวันที่ 13 มี.ค. 2566

หมายเหตุ : เดิมที ตามกฎหมายของสหรัฐฯ FDIC จะให้การคุ้มครองเงินฝากไม่เกิน 250,000 ดอลลาร์สหรัฐ ต่อผู้ฝาก 1 ราย ต่อ 1 ธนาคาร ส่งผลให้เงินฝากราว 85% ของ SVB ไม่ได้รับการคุ้มครองเงินฝาก

- Fed ประกาศอัดฉีดเงิน 25 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายใต้โครงการ Bank Term Funding Program โดยให้วงเงินกู้ระยะเวลาสูงสุด 1 ปีแก่สถาบันการเงิน และใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน เช่น พันธบัตรรัฐบาล ตราสารหนี้ และ Mortgage-backed Securities

ประเมินผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

- Systematic Risk (ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อตลาดการเงินทั้งระบบ) และ Domino Effect มีโอกาสเกิดในวงจำกัด หลังภาครัฐออกมาตรการบรรเทาปัญหา Liquidity ที่เกิดขึ้น ได้แก่ มาตรการค้ำครองเงินฝากที่ช่วยลดผลกระทบโดยตรง และมาตรการอัดฉีดที่ช่วยแก้ปัญหาการด้อยค่าของตราสารหนี้ ขณะที่ความเสี่ยงด้านคุณภาพหนี้ในภาพรวมธนาคารสหรัฐฯ ยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ โดย NPLs Ratio อยู่ที่ 1.2% (ณ เดือน ก.ย. 2565) และ NPLs Ratio ของ SVB ต่ำกว่า 1%
- ยังคงต้องจับตาดูธนาคารขนาดเล็กที่เน้นลูกค้ากลุ่ม Tech Startup เนื่องจากมีความเสี่ยงประสพปัญหาจากการชะลอตัวของธุรกิจ Tech Startup
- ธุรกิจ Tech Startup ของสหรัฐฯ ที่ชะลอตัวอยู่แล้ว จะประสบปัญหาภาวะการเงินตึงตัวมากขึ้น เนื่องจาก Ecosystem การเงินที่เกี่ยวข้องมีปัญหา
- การชะลอขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย เริ่มมีการคาดการณ์ว่า Fed อาจปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยแค่เพียง 0.25% หรืออาจคงอัตราดอกเบี้ยในการประชุมวันที่ 21-22 มี.ค. 2565 จากเดิมคาดว่าจะขึ้น 0.5%
- ความไม่แน่นอนของนโยบายการเงินสหรัฐฯ จะส่งผลให้ค่าเงินบาทและตลาดการเงินโลกยังมีความผันผวนในระยะข้างหน้า

Disclaimer : ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏเป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด